

Näringslivspolicy och etableringsstrategi

Beslutat av kommunfullmäktige 2025-12-01

Innehåll

Inledning	1
Näringslivets betydelse för Stockholm.....	2
Målet för stadens näringslivsarbete	3
Stadens roll för Stockholms företagsklimat.....	3
Sju ramvillkor för ett gott företagsklimat.....	4
Organisation.....	13
Ansvarsfördelning och styrning	13
Genomförande och uppföljning av näringslivspolicyn	14
Uppföljning av stadens företagsklimat	15
Bilaga: Strategi för etableringsfrämjande arbete	16

Inledning

Stockholm har med sina 800 år på nacken alltid varit en stad i rörelse. En stad som samlar ambitioner, viljor, förväntningar och nya sätt att tänka och att leva. Huvudstaden är alltid i förändring, aldrig färdig. En viktig drivkraft i staden har varit och är näringslivet. Stockholm är Sveriges tillväxtmotor, ett nav för entreprenörskap och företagande och en etablerad världsstad med stark profil inom innovation och hållbarhet.

Den höga livskvaliteten, befolkningstillväxten och värderingar som öppenhet, tolerans och frihet stärker stadens attraktionskraft för invånare, besökare företag och investerare. Här finns ett rikt och brett näringsliv, en god kommunal service och välfärd, ett starkt system för utbildning, forskning och innovation, ett rikt nöjesliv, idrottsliv och kulturliv, tillgång till välfungerande infrastruktur, bra bostäder och god livsmiljö.

För att Stockholm fortsatt ska utvecklas och uppnå en hållbar tillväxt krävs en stark ekonomisk utveckling och hög sysselsättning. Går det bra för företagen i Stockholm skapas arbetstillfällen, välstånd och skatteintäkter till den gemensamma välfärden, vilket i sin tur är en förutsättning för att staden ska kunna fullfölja sina åtaganden gentemot stockholmarna.

För att Stockholm ska behålla och stärka sin roll som en ledande tillväxtstad behövs stabila och långsiktigt goda förutsättningar för små, medelstora och stora företag. De förutsättningar som påverkar företagens möjlighet att etablera sig, växa och utvecklas benämns i stadens näringslivspolicy som ramvillkor. Det är faktorer som på olika sätt påverkar näringslivet, som staden har rådighet över att utveckla i syfte att förbättra företagsklimatet.

Det som är viktigt för företagen är även till stor del viktigt för stockholmarna. Det handlar exempelvis om professionell och effektiv myndighetsutövning och service, bra framkomlighet och tillgänglighet, en attraktiv och trygg stadsmiljö, tillgång till utbildning som ger jobb, och en god livskvalitet.

För Stockholms stad är det viktigt att staden lever upp till dessa ramvillkor och anpassar åtgärder för att förbättra för företagen. Näringslivspolicyn tar sin utgångspunkt i företagens förutsättningar och behov. Genom ramvillkoren framträder en bild av vad som är viktigt att prioritera och utveckla för stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Näringslivspolicyn kompletteras med en etableringsstrategi som beskriver Stockholms position, styrkor och prioriteringar som vägleder i arbetet med företagsetableringar, investeringar och omlokaliseringar.

Näringslivspolicyns syfte och omfattning

Näringslivspolicyn är ett internt styrdokument för Stockholms stad och målgruppen är alla medarbetare i stadens verksamheter. Syftet med näringslivspolicyn är att skapa en förståelse för vilka grundläggande förutsättningar som har betydelse för ett gott företagsklimat. Policyn ska bidra till utvecklingen av organisation och arbetssätt samt ska vägleda verksamheter med att prioritera insatser som underlättar för företag att starta, verka och växa i Stockholm. Näringslivspolicyn tydliggör nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller liksom behoven av samverkan för att främja ett gott företagsklimat.

Utöver att vägleda stadens nämnder och bolagsstyrelser i det dagliga arbetet utgör näringslivspolicyn en grund för långsiktiga beslut och prioriteringar.

Som en bilaga till näringslivspolicyn finns stadens etableringsstrategi för stadens etableringsfrämjande arbete.

Näringslivets betydelse för Stockholm

Stockholmsregionens näringsliv är centralt för hela Sveriges företagande och hållbara tillväxt. Stockholms stad utgör kärnan genom det täta utbudet av huvudkontor, kunskapsintensiva och högproduktiva företag liksom en bredd av små och medelstora företag och är en gravitationskraft som håller samman regionens arbetsmarknad.

Det går idag inte att separera Stockholm från dess kranskommuner. Staden har vuxit samman med de närmaste kommunerna och med ett antal pendlingskommuner från Trosa i söder till Tierp i norr finns omkring en fjärdedel av Sveriges befolkning. Förtätning och utvecklad infrastruktur gör det möjligt för fler människor att ta del av arbetsmarknadens utbud och regionens produktivitet stiger.

Stockholm är en stad präglad av företagsamhet med ett starkt näringsliv och står sig väl i den internationella konkurrensen som attraktiv och företagsvänlig storstad. Näringslivet är diversifierat och består av en mångfald av branscher där drygt 80 procent av Sveriges samtliga näringsgrenar finns representerade. I Stockholm är den privata sektorn störst. Den största näringsgrenen är företagstjänster där till exempel juridik, ekonomi, vetenskap och teknik ingår. Därefter följer handel, tillverkning, finansiell verksamhet samt information och kommunikation. Totalt finns cirka 92 000 arbetsställen i staden. De flesta företag är små, cirka 41 procent har 1–4 anställda. Ett 40-tal företag har över 1 000 anställda och står för en fjärdedel av jobben i Stockholm.

Majoriteten av alla företag i Sverige, liksom i Stockholm, är små och medelstora företag med färre än 250 anställda. Småföretagen är en viktig motor för tillväxt i staden, inte minst då det är inom de befintliga små och medelstora företagen i Stockholm som potentialen för nya jobb är som störst.

De stora kunskaps- och teknikintensiva företagen och internationella huvudkontoren har tillsammans med det stora antalet startupföretag en väsentlig roll för Stockholms globala position som innovativ storstadsregion. Huvudkontoren är en viktig faktor i den växande exportekonomin som utvecklats i Stockholmsregionen. Här växer bland annat specialiserade tjänster inom exempelvis life-science, IT och tech fram.

Näringslivet är en partner och möjliggörare för att möta flera av Stockholms stads ambitioner och utmaningar. Företagen bidrar som leverantör, utförare eller anordnare av vissa kommunala verksamheter, som byggaktör för bostäder, arbetsplatser och infrastruktur och som en innovationskraft för att möta Stockholms stads ambitioner inom exempelvis miljö- och klimatområdet. Näringslivet spelar också en viktig roll i stadsutvecklingsprocesser och bidrar genom sin närvaro och verksamhet till att göra staden levande och attraktiv och till att öka tryggheten i hela staden. Genom skatteintäkterna från företag och människor i arbete kan staden möta behoven i välfärden och göra de investeringar som krävs för att fortsätta bygga en växande och hållbar stad.

Företag spelar även en central roll i Sveriges beredskap, då många samhällsviktiga funktioner drivs av privata aktörer. Ett väl fungerande näringsliv är avgörande för att staten ska kunna upprätthålla försörjningsberedskapen vid kriser och krig.

Målet för stadens näringslivsarbete

Stockholm ska vara Europas ledande stad för tillväxt och innovation med ett internationellt konkurrenskraftigt företagsklimat. Staden ska underlätta för företag att starta, verka och växa och har en god dialog, samt ett serviceinriktat och förtroendefullt bemötande gentemot företagen. Stadens näringslivsarbete ska vara ett strategiskt och operativt verktyg för att Stockholms stad ska ha ett långsiktigt stabilt och starkt företagsklimat och möjliggöra att vara en attraktiv plats för företag och att den tillväxtkraft som finns i staden ska tas tillvara och förstärkas. Nya företag ska startas, fler företag ska vilja etablera sig här och företag som redan finns i staden ska vilja stanna kvar och växa.

Staden ska klara av att möta företagen i deras frågor och lösa det som staden kan och bör lösa. Företagen ska uppleva att Stockholm har ett företagsklimat som möter och speglar hela näringslivets bredd och behov och som främjar olika former av näringslivsverksamhet. Ett företagsklimat ska vara anpassat till Stockholms unika förutsättningar och behov liksom till stadens position i Sverige och internationellt. Näringslivet ska uppleva att de är en viktig partner till staden och bidrar till att utveckla staden, göra den levande och attraktiv och att de bidrar till att möta flera av stadens utmaningar.

Stadens roll för Stockholms företagsklimat

Att skapa förutsättningar för näringslivet är ett kontinuerligt utvecklingsarbete där förändringar i omvärlden genererar behov av att bibehålla, utveckla och förstärka insatser och

åtaganden. Staden anpassar och förbättrar kontinuerligt sina strategier och arbetssätt för att möta nya utmaningar och möjligheter.

Stockholms stads näringslivsarbete utgår ifrån företagets behov, stadens grundläggande styrning, såsom den kommunala lagstiftningen och kompetensen, samt stadens vision, översiktsplan och Agenda 2030. Stadens budget fastställer uppdrag, prioriteringar och ekonomiska förutsättningar. Arbetet påverkas även av stadsövergripande styrdokument inom kvalitet, miljö och klimat, inköp, personal, infrastruktur och stadsutveckling, kultur och evenemang, kommunikation, samt trygghet och säkerhet. Det gäller även styrdokument på regional nivå som exempelvis Regional utvecklingsplan för Stockholm, RUFS 2050.

Stockholms företagsklimat är också sammanflätat med faktorer som exempelvis rådande konjunkturläge, omvärldsfaktorer samt beslut på regional, nationell och internationell nivå från myndigheter och politisk nivå. Genom att delta och påverka inom internationella och nationella samverkansytor kan staden påverka förutsättningarna för företagsklimatet.

Sju ramvillkor för ett gott företagsklimat

De övergripande strukturer som påverkar företagets möjlighet att etablera sig, växa, utveckla och anpassa sig till förändrade förutsättningar benämns i stadens näringslivspolicy som ramvillkor. Stockholms stad pekar ut sju ramvillkor, som påverkar näringslivet och som alla kan utvecklas i syfte att förbättra företagsklimatet. De tar hänsyn till stadens rådighet och de uppdrag som ligger inom stadens nämnder och bolagsstyrelser, samt Stockholms position i Sverige och internationellt. Syftet är att integrera företagets behov i stadens näringslivsfrämjande arbete.

Näringslivspolicyns sju ramvillkor är:

1. Effektiv myndighetsutövning och god företagsservice
2. Tillgång till efterfrågad kompetens
3. Trygg och attraktiv stadsmiljö
4. God infrastruktur, bra framkomlighet och internationell tillgänglighet
5. Innovationsklimat som främjar hållbarhet
6. God livskvalitet
7. Internationell positionering och marknadsföring

Nedan beskrivs ramvillkoren utifrån målbild, åtgärder, organisation och ansvar. Målbilderna tydliggör den övergripande riktningen för stadens arbete och inom varje ramvillkor pekas ett antal förbättrings- och samverkansåtgärder ut för att nämnder och bolagsstyrelser tillsammans ska uppnå och bibehålla den önskade målbilden. Övergripande organisationsbeskrivningar återfinns avslutningsvis.

1. Effektiv myndighetsutövning och god företagservice

Ett framgångsrikt näringslivsfrämjande arbete kräver god service och ett lösningsorienterat arbetssätt som genomsyrar alla nämnder och bolagsstyrelser.

Stadens förmåga att erbjuda effektiv myndighetsutövning och god service till företagen spelar en stor roll i hur företagsklimatet uppfattas. Det handlar om hur företagen upplever stadens service, hur staden samverkar och tar helhetsansvar för företagens tillstånds- och tillsynsärenden, hur tydliga staden är i sin information och kommunikation samt hur enkelt det är att delta i stadens upphandlingar.

Samtliga nämnder och bolag möter någon gång näringslivet antingen som myndighetsutövare, servicegivare, avtalspart eller samarbetspartner. Det innebär att alla har ett ansvar för att stadens åtagande om god företagservice fullgörs. Därför behövs en förståelse för företagens vardag och lyhördhet inför företagens behov.

Myndighetsutövning spelar en avgörande roll i att motverka illegal ekonomi och organiserad brottslighet. Stadens arbete med tillståndsgivning och tillsyn är ett av de mest effektiva verktygen för att motverka osund konkurrens och säkerställa lika villkor och förutsättningar för företagen. Efter upphandling och vid inköp ska staden endast anlita seriösa leverantörer och bedriva ett systematiskt arbete för att motverka välfärdsbrott. Genom riskbedömningar, kravställning och uppföljning ska oseriösa aktörer stängas ute. Detta stärker stadens attraktivitet och företagsklimat.

Målbild

I Stockholm är det enkelt att starta och driva företag. Stadens företagservice hjälper företagare att snabbt få svar på sin fråga eller hitta rätt kontaktväg och instans i staden. Stadens verksamheter erbjuder god service, effektiv, rättssäker och snabb handläggning i all

kontakt med företag och entreprenörer. Företagen tycker att det är lätt att göra rätt och svårt att göra fel. Staden förstår och förhåller sig till företagens behov och perspektiv, och har kunskap om stadens möjligheter att underlätta företagens vardag. Stadens digitala tjänster är enkla och tydliga, informationen är lättillgänglig och upphandlingsprocesserna är effektiva och ställer relevanta krav. Staden främjar ett gott företagsklimat genom att förebygga och motverka organiserad brottslighet och otrygghet. Genom ett samordnat tillstånds- och tillsynsarbete bidrar staden till att företag kan verka under sund konkurrens, i ett tryggt system och under lika villkor.

För att nå målbilden behöver nämnder och bolagsstyrelser:

- säkerställa att medarbetare har god kunskap om företagens vardag och att insikt om företagens villkor, behov och betydelse är en naturlig del av stadens arbete
- erbjuda lättillgänglig och lättbegriplig företagsservice och information om stadens tillstånd, regler och tillsyn för att säkerställa god service samt effektiv, rättssäker och snabb handläggning i all kontakt med företag och entreprenörer
- tillhandahålla tydliga kontaktvägar in i staden och samverka internt för att underlätta för företag som vill etablera eller omlokalisera sig i Stockholm
- höja kunskapsnivån om välfärdsbrottslighet och systemhotande brottslighet samt arbeta med insatser som förebygger och motverkar brott
- samordna tillsyns- och tillståndsprocesser inom stadens myndighetsutövning för att effektivisera och underlätta för företagen och främja sund konkurrens
- utveckla digitala kontaktvägar och e-tjänster för att effektivisera handläggning av tillståndsärenden och erbjuda en sammanhållen service till företagen
- möjliggöra att en mångfald av företag ser staden som en attraktiv affärspartner och väljer att delta i stadens upphandlingar

Organisation

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden ansvarar för stadens tillstånds- och tillsynsarbete. Dessa nämnder säkerställer att lagar och regler följs inom områden så som livsmedelssäkerhet, hygienverksamhet, framkomlighet, serveringstillstånd och bygglov. Förskolenämnden är tillsynsmyndighet för fristående förskola och pedagogisk omsorg. Stadens myndighetsutövning är avgörande för ett gott företagsklimat där företag kan verka under sund konkurrens, i ett tryggt system och under lika villkor. Myndighetsutövande nämnder ansvarar för att tillhandahålla tillgänglig information och e-tjänster kopplade till tillstånd och tillsyn.

I staden är det miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden som i samverkan med Stockholm Business Region och kommunstyrelsen vidareutvecklar stadens myndighetsutövning. Detta sker bland annat genom att årligen mäta nöjd kund index (myndighetsutövning) och nöjd upphandlings index (upphandling). Stockholm Business Region (SBR) leder ett regionalt samarbete inom Stockholm Business Alliance (SBA). Inom SBA bedrivs verksamhet med syfte att attrahera utländska investeringar till regionen, marknadsföra regionen internationellt och förbättra näringslivsservicen vid kommunernas myndighetsutövning.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att lotsa företag till rätt instans, eller till stadens företagsservice, för vidare hjälp i företagens kontakter med staden. Servicenämnden svarar på frågor som kommer in via företagsservice och ger kostnadsfri och behovsanpassad rådgivning i frågor som rör exempelvis tillstånd, nyföretagande och upphandling.

2. Tillgång till efterfrågad kompetens

En fungerande kompetensförsörjning bidrar till ökad välfärd och en socialt hållbar stad. Tillgången till arbetskraft med relevant kompetens är en viktig förutsättning för företagens tillväxt och utveckling och behovet av kvalificerad arbetskraft är inom vissa branscher stort. Staden stärker det lokala utbudet av kompetens genom sitt utbildningsutbud. En nära, kontinuerlig och omfattande dialog med branscher och enskilda företag är centralt för att staden ska kunna bidra med rätt utbildningsmöjligheter. Staden bidrar också till företagens kompetensförsörjning genom att attrahera internationella talanger.

Målbild

I Stockholm har näringslivet god tillgång till den kompetens de behöver. Utbudet av utbildningar och insatser speglar näringslivets behov. Här finns en utbildnings- och forskningsmiljö, som attraherar spetskompetens och främjar innovationer, entreprenörskap och förnyelse inom befintligt näringsliv. Det gör att både företag och kompetens söker sig till och stannar i Stockholm som står sig starkt i den hårda konkurrensen om talanger. Stockholms arbetsmarknad präglas av inkludering och mångfald, där alla människor, oavsett bakgrund och förmåga, ges möjlighet att bidra till samhället genom att arbeta. Här finns möjlighet att byta yrkesinriktning och skola om sig under sitt yrkesliv. Här finns framtidens kompetens, den som krävs för att möta utmaningar till följd av exempelvis klimatförändringar, digitalisering och demografiska förändringar.

För att nå målbilden behöver nämnder och bolagsstyrelser:

- stärka samverkan med näringslivet och andra relevanta aktörer för att matcha tillgången på utbildningar med behovet av kompetens
- samverka med arbetsgivare och branschorganisationer för att säkerställa attraktionskraft för stadens vuxenutbildningar
- stärka samverkan mellan berörda nämnder och bolag för att inkludera kompetensförsörjningsfrågorna i stadens arbete med större företagsetableringar
- verka och underlätta för internationell kompetensförsörjning och talangattraktion utifrån näringslivets behov
- stärka samverkan med universitet och högskolor för att stärka Stockholms position som universitetsstad

Organisation

Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region är centrala aktörer inom kompetensförsörjning. Arbetsmarknadsnämnden arbetar för att matcha företagens kompetensbehov och utbildningar samt för att främja social hållbarhet. Arbetsmarknadsnämnden ansvarar också för vuxenutbildning: sfi, komvux och

yrkeshögskola. Utbildningsnämnden bidrar med yrkesprogram som adresserar bristyrken och främjar ett entreprenöriellt lärande samt innovation och forskning. Stockholm Business Region arbetar för att attrahera talanger till Stockholm.

3. Trygg och attraktiv stadsmiljö

Det är viktigt att skapa förutsättningar för en levande stadsmiljö som lockar både stockholmare och besökare och som möter företagens olika behov. Trygg och attraktiv stadsmiljö handlar om den fysiska miljön och företagens möjligheter att verka i en tilltalande och ändamålsenlig stadsmiljö under trygga förhållanden. Det är en förutsättning att alla företagare, oavsett var i staden de verkar, ges möjlighet att bedriva sin verksamhet på ett tryggt och säkert sätt. Grundläggande är att renhållning, tillgänglighet, snöröjning, och skyltning fungerar väl, att problem åtgärdas snabbt samt att gator, platser och torg upplevs trygga, attraktiva och levande. En attraktiv stadsmiljö är ett resultat av ett samskapande där staden har en roll och där olika företag och andra aktörer skapar innehåll och liv i platser som kan utvecklas över tid. Det välfungerande kollektivtrafiksystemet och hållbara pendlingsalternativ som gångtrafik, cykeltrafik och kollektivtrafik gör staden enkel att uppleva och bidrar till en mer attraktiv, tillgänglig, klimatsmart och dynamisk stad för både företag och besökare.

Målbild

I Stockholm finns trygga och attraktiva lägen och miljöer för olika typer av företag i alla delar av staden. Staden främjar aktiviteter som stärker trygghet och stimulerar flödet av människor. Företagens närområden karaktäriseras av värden som underlättar för dem att attrahera både kunder och kompetens, så som levande stadsmiljö, trygga och säkra platser, och god framkomlighet för varutransporter. Det finns väl fungerande kollektivtrafik och hållbara pendlingsalternativ som gångtrafik och cykeltrafik samt närhet till grönska. Här samverkar staden med polis, näringsliv och civilsamhället för att förebygga och minska brott och skapa trygga, tillgängliga och attraktiva stadsmiljöer.

För att nå målbilden behöver nämnder och bolagsstyrelser:

- stärka arbetet med platssamverkan och skapa långsiktigt samarbete med näringslivet i trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder
- stärka arbetet med platsutveckling för att bidra till en attraktiv stadsmiljö för näringslivet i stadsdelsområdena
- stärka företagarperspektivet i stadens strategiska trygghetsarbete
- integrera näringslivets betydelse och behov i plan- och stadsutvecklingsprocesserna genom dialog med företagen och näringslivskonsekvensanalyser
- säkerställa tillgången till renodlade verksamhetsområden och deras betydelse för logistik, servicefunktioner och strategisk försörjningsförmåga
- stärka hållbara pendlingsalternativ
- göra platser levande genom att främja och attrahera etableringar av företag, kulturell verksamhet och evenemang till prioriterade områden
- främja god tillgång till lokaler till villkor som möjliggör etablering och utveckling för en bredd av verksamheter och kulturella och kreativa branscher

Organisation

Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden är centrala för utvecklingen av stadens fysiska miljö. Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för att skapa attraktiva lägen för företag genom stadsutveckling och fysisk planering, medan fastighetsnämnden och stadens mark- och fastighetsägande bolag erbjuder de faktiska lokalerna.

Trafiknämnden bidrar genom att ansvara för stadens gator, torg och vissa kajer. Deras arbete är avgörande för att staden ska kunna erbjuda attraktiva och trygga offentliga rum och en välfungerande närmiljö som underlättar för boende, besökare och företag.

Flera av stadens verksamheter bidrar till att möjliggöra för etableringar och evenemang som ökar platsernas attraktivitet, däribland kulturnämnden, Stockholm Business Region och tillståndsgivande nämnder.

Samtliga nämnder har ett ansvar för stadens trygghetsarbete. Stadsdelsnämnderna har en viktig roll för det lokala näringslivet genom att fungera som en brygga mellan företag och staden. De arbetar också med platssamverkan och samordnar det lokala trygghetsarbetet i samverkan med andra nämnder, polisen och företag, vilket bidrar till att öka attraktionskraften i olika områden.

4. God infrastruktur, bra framkomlighet och internationell tillgänglighet

Internationell tillgänglighet, välfungerande infrastruktur och god framkomlighet är en grundläggande förutsättning för hållbar tillväxt och besöksnäring i Stockholm. Att kunna ta sig till och från Stockholm från andra delar av världen, liksom att framkomligheten för både människor och varuleveranser är god inom staden är avgörande faktorer, som tillsammans med en hållbar energiförsörjning stärker attraktionskraften för internationella företag och huvudkontor att etablera sig i Stockholm. Stadens rådighet inom området är delvis begränsad, vilket gör att samverkan med aktörer på regional, nationell och internationell nivå är väsentlig.

Målbild

Stockholm har god internationell tillgänglighet, kapacitetsstark, robust och hållbar infrastruktur och framkomligheten i staden matchar företagens behov. Det är lätt att ta sig till och från Stockholm på ett hållbart sätt, och inom staden kan både människor, tjänster och varor förflyttas smidigt med god framkomlighet dygnet runt. Staden är öppen för innovativa transportlösningar och energilösningar för att utveckla Stockholm som en attraktiv stad med en tydlig miljö- och klimatprofil.

För att nå målbilden behöver nämnder och bolagsstyrelser:

- säkerställa näringslivets framkomlighetsbehov i planeringen och kommunikationen av förändringar i trafikmiljön och det offentliga rummet
- främja innovativa och effektiva lösningar för arbetsresor och tjänste- och varuleveranser
- arbeta för en god internationell tillgänglighet som stärker attraktionskraften att locka företag, besökare och huvudkontor till Stockholmsregionen
- utveckla och stärka samarbeten med andra relevanta aktörer för att främja hållbart resande inom flera trafikslag
- arbeta för ökad elektrifiering och utbyggnad av laddinfrastruktur
- förbättra gång, cykel och kollektivtrafikens attraktivitet och tillförlitlighet genom upprustning, förnyelse och effektivisering
- verka för goda sjöförbindelser samt järnvägsförbindelser med övriga nordiska länder och mot kontinenten
- utveckla och stärka hamnens roll för försörjning, handel och besöksnäring
- säkerställa att stadens infrastruktur, såsom energiförsörjning, IT, dricksvattenförsörjning, avloppshantering och avfallshantering fortsatt underhålls, förnyas och utvecklas

Organisation

Det är flera nämnder och bolagsstyrelser som ansvarar för att förbättra framkomligheten till och inom staden. Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden samt Stockholms Stads Parkering AB, Stockholm Hamn AB och Stockholm Business Region är viktiga aktörer för att utveckla Stockholms transportsystem och tillgänglighet.

Trafiknämnden har även ett fokus på elektrifiering av transportsektorn i samarbete med både offentliga och privata aktörer.

5. Innovationsklimat som främjar hållbarhet

För att Stockholm ska kunna växa hållbart krävs innovation och nytänkande. Staden spelar en central roll i att främja ett starkt innovationsklimat både som stödjare, ekosystembyggare och skapande av mötesplatser för talanger och idéer.

Både stadens och näringslivets ekonomiska, sociala och ekologiska hållbarhet är beroende av en stark innovationskapacitet. Genom nya arbetssätt och samarbeten mellan olika aktörer som näringsliv, akademi och offentlig sektor främjas innovation. Internationella samarbeten stärker stadens och näringslivets position i den globala konkurrensen. Stockholms digitala infrastruktur, universitet, innovationshubbar samt förmåga att attrahera talanger och kapital bidrar till stadens dynamiska startupscen. Stockholms stads ambitiösa miljö- och klimatarbete är en viktig utgångspunkt för stadens innovationsarbete och en grogrund för framtidens företag.

Målbild

I Stockholm finns ett av världens bästa ekosystem för kunskapsintensiva företag, med tillgång till universitet och inkubatorer, kapital, kompetens och mötesplatser. Stockholms öppenhet för nya idéer är en konkurrensfördel som bidrar till ett starkt innovationsklimat. Staden skapar förutsättningar för näringslivet att utveckla innovativa och hållbara lösningar och affärsidéer. Staden arbetar tillsammans med akademin för att framgångsrika företagskluster stärks, utvecklas och skapas där företag och näringslivsaktörer samverkar och utbyter erfarenheter för att förbättra sina förutsättningar att utvecklas och nå framgång. Den digitala infrastrukturen förstärker Stockholms position som en ledande innovationsregion. Stadens upphandlingar är innovationsdrivande, vilket stärker Stockholms attraktionskraft för företag och investeringar.

För att nå målbilden behöver nämnder och bolagsstyrelser:

- främja samverkan inom innovationsekosystemet mellan offentliga aktörer, näringsliv, akademi och civilsamhälle för att underlätta för entreprenörskap och innovation.
- utveckla och stärka stadens innovationskluster med stark attraktionskraft för företag inom tech, life science, finans, företagstjänster, miljöteknik, besöksnäring och kulturella och kreativa branscher
- säkerställa att stadens upphandlingar främjar innovationer och utveckling och införande av nyskapande och bärkraftiga lösningar
- skapa en innovativ och smart stad genom ett fortsatt aktivt digitaliseringsarbete
- utbilda och attrahera kompetens som kan bidra till företagens behov av arbetskraft i den gröna omställningen

Organisation

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser har ansvaret att bidra till ett starkt innovationsklimat utifrån stadens styrdokument och genom upphandling. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att främja delning av öppna data när så är möjligt både inom staden och med externa aktörer i form av öppna data som möjliggörare av innovationer. Stokab tillhandahåller den digitala infrastrukturen som är nödvändig för att företag ska kunna utveckla nya tekniker och tjänster. Stadens innovationsförmåga är beroende av ett nära samarbete med andra aktörer inom offentlig sektor, näringsliv och akademi.

Staden arbetar med att utveckla samarbetet med akademin och har partnerskapsavtal med bland annat Stockholms universitet och Kungliga Tekniska Högskolan. Stockholm Business Region främjar investeringar och etableringar inom prioriterade innovationsdrivna och kunskapsintensiva branscher såsom tech, life science och företag inom grön omställning.

6. God livskvalitet

Stockholm behöver säkerställa en god livskvalitet för stockholmarna och för de som överväger att flytta hit. En god livskvalitet skapar också förutsättningar för att attrahera besökare och kompetens. Tillgång till väl fungerande kommunal service och allmän välfärd utgör viktiga delar av en god livskvalitet, liksom god tillgång till efterfrågade bostäder, ett attraktivt serviceutbud, arbetstillfällen, kultur och nöjesliv. Grönområden, ren luft och närhet till svalka och badbart vatten är också avgörande. Att fortsätta bygga staden med bostäder,

företag och service utifrån invånarnas behov är avgörande för en god livskvalitet och attraktiv plats för näringslivet.

Målbild

Stockholms stad garanterar invånarna en hög kvalitet på välfärden, tillgång på efterfrågade bostäder och erbjuder en god livskvalitet. Här kan människor enkelt leva hållbart och näringslivet ges förutsättningar att lösa globala utmaningar och driva hållbara företag. Alla stockholmare har tillgång till en trygg stad full av liv med bostäder, företag, service och kultur. Det finns närhet till grönska, natur, vatten och svalka i alla delar av staden.

Evenemang av många olika slag skapar gemenskap och härliga möten mellan människor som upplever något tillsammans.

För att nå målbilden behöver nämnder och bolagsstyrelser:

- säkerställa hög takt i bostadsbyggandet för ett varierat bostadsutbud med attraktiva efterfrågade och ändamålsenliga bostäder som motsvarar olika behov och efterfrågan i hela Stockholm
- samverka med näringslivet och akademi för att möta utmaningar som följer av klimatförändringar och för att nå stadens miljö- och klimatmål
- upprätthålla god kvalitet i kommunal kärnverksamhet och viktiga välfärdsuppdrag som exempelvis skola, förskola och äldreomsorg
- säkerställa lokaler för konstnärlig produktion och kulturetableringar
- underlätta för arrangemang och evenemang samt bidra till en kultur- och nöjeslivsvänlig stad
- förstärka trygghetsarbetet genom att fortsätta involvera det lokala näringslivet i platssamverkan, trygghetsinvesteringar och trygghetsskapande insatser

Organisation

Flera nämnder och bolagsstyrelser har ansvaret att bidra till en god livskvalitet i arbetet med att utveckla områden för bostäder, arbetsplatser, service, kultur, motion och rekreation, evenemang, en frisk och hälsosam miljö samt grönområden. I detta arbete är stadsdelsnämnderna centrala i nära samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden.

För att skapa en hållbar och hälsosam miljö i Stockholm samarbetar miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Exergi och Stockholm Vatten och Avfall för att säkerställa ren luft, rent vatten, energiåtervinning och avfallshantering, vilket bidrar till både ekologisk och social hållbarhet och till den goda livskvaliteten.

7. Internationell positionering och marknadsföring

Stockholms nationella och internationella konkurrenskraft handlar om förmågan att behålla och attrahera nya invånare, besökare, kompetens, investeringar och etableringar. Stockholm har goda förutsättningar att konkurrera med andra storstadsregioner i Europa och världen. Att

stärka bilden av Stockholm är viktigt för att öka kännedomen om och befästa Stockholm som internationell världsstad. Stockholm utmärker sig, bland annat med sin öppenhet, tolerans och frihet, livskvalitet, innovation, kulturutbud och hållbarhet. Stockholms konkurrensfördelar tillsammans med positioneringen av staden är avgörande för en hög nationell och internationell konkurrenskraft.

Målbild

Stockholm är en attraktiv och internationellt välkänd stad som lockar investeringar, företag, talanger och besökare. Människor flyttar hit för att ta del av stadens höga livskvalitet och de möjligheter som finns för ett hållbart liv och företagande. Stadens öppenhet för nya idéer är en tydlig konkurrensfördel och bidrar till att Stockholm fungerar som en internationell hub för stora företag, huvudkontor och innovation. Här främjas möten mellan olika kompetenser för skapande, nytänkande och lösningar på globala utmaningar. Stockholm erbjuder välutvecklade nätverk för samarbete mellan näringsliv, akademi och stad. Stockholms starka position som innovativ och kreativ stad återspeglas i en positiv internationell bild och en hög global kännedom.

För att nå målbilden behöver nämnder och bolagsstyrelser:

- säkerställa en öppen, välkomnande företagskultur genom effektiv myndighetsutövning och förståelse för företagandets villkor i stadsplanering, utbildning och upphandling.
- positionera Stockholm tillsammans med näringsliv och andra aktörer samt fortsätta marknadsföra och öka kännedomen om Stockholms unika styrkor, nationellt och internationellt
- utveckla nätverk för samarbete mellan näringsliv, akademi och stad
- öka och nyttja kraften i regional samverkan för att kunna stärka konkurrenskraften och säkra långsiktig hållbar tillväxt
- attrahera stora internationella och nationella evenemang, möten och kongresser i samarbete med näringslivet

Organisation

Positioneringen av Stockholm engagerar flera nämnder inom staden. Stockholm Business Region ansvarar för att utveckla och marknadsföra Stockholm som etablerings- och besöksdestination internationellt och nationellt. Kommunstyrelsen samverkar med nämnder och bolagsstyrelser kring stora evenemang för att bidra till stadens utbud av upplevelser och skapa mervärden för stockholmare och lokalt näringsliv. SGA Fastigheter ansvarar för att ha internationellt attraktiva och konkurrenskraftiga arenor som attraherar evenemang till Stockholm.

Ansvarsfördelning och styrning

Stadens näringslivsarbete innebär att skapa goda förutsättningar för företag att starta, verka och växa i Stockholm. Det utförs inom ramen för nämnders och bolagsstyrelsers uppdrag.

Alla nämnder och bolag möter någon gång näringslivet antingen som myndighetsutövare, servicegivare, samarbetspartner eller avtalspart. Stadens nämnder och bolagsstyrelser har därför ett gemensamt ansvar i förverkligandet av stadens näringslivspolicy.

Näringslivspolicyn definierar inriktning och på en övergripande nivå ansvarsområden för stadens näringslivsarbete. Policyn tydliggör hur samordning och samverkan ska ske för att stadens nämnder och bolagsstyrelser gemensamt ska bidra till ett gott företagsklimat i Stockholm.

Kommunstyrelsen har en central roll i att på strategisk nivå styra, samordna och följa upp stadens näringslivsarbete och de utpekade ramvillkoren i näringslivspolicyn. Stockholm Business Region har som stadens näringslivsbolag en viktig roll att i nära samarbete med kommunstyrelsen bidra till nämnders och bolags näringslivsarbete.

Kommunstyrelsen ansvarar tillsammans med Stockholm Business Region för implementeringen och förankring av näringslivspolicyn och stöttar nämnder och bolagsstyrelser i deras arbete.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser har en viktig uppgift i att säkerställa att deras arbetssätt genomsyras av ett näringslivsperspektiv samt att utifrån sina uppdrag och åtaganden möta kommunstyrelsen och Stockholm Business Region i näringslivsfrågor som berör deras verksamhet.

Genomförande och uppföljning av näringslivspolicyn

Näringslivspolicyn är ett stadsövergripande styrdokument som beslutas av kommunfullmäktige och förvaltas av stadsledningskontoret. Vid behov genomförs och beslutas om uppdateringar av policyn i samband med stadens årliga budget. Utvecklingen av näringslivsarbetet konkretiseras i nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner utifrån den riktning som näringslivspolicyn pekar ut.

Där det finns behov av extra samordningsinsatser tas särskilda handlingsplaner fram av nämnder och bolagsstyrelser i samverkan med varandra och med kommunstyrelsen.

Näringslivspolicyn kommer att implementeras i stadens verksamheter genom utbildningsinsatser med fokus på att vidareutveckla en tillgänglig, stödjande och lösningsorienterad organisation som har näringslivets perspektiv, behov och upplevda verklighet i all relevant verksamhet.

Uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete sker i den ordinarie styrningen och uppföljningen, och utifrån dessa sammanställer kommunstyrelsen en årlig stadsövergripande rapport av stadens näringslivsfrämjande arbete.

Uppföljning av stadens företagsklimat

För att följa hur företagen uppfattar Stockholms företagsklimat, vilka utvecklingsområden och framgångsfaktorer som staden har, så utvärderas de olika ramvillkoren genom relevanta rapporter, rankningar och undersökningar. Stadens service mäts exempelvis genom undersökningen servicemätningen Insikt som ger ett nöjd-kund-index (NKI).

Staden trygghetsundersökningar och varumärkesmätningar ger också indikationer som är viktiga för ett gott företagsklimat. Ett antal internationella mätningar och rankningar ger bilden av hur Stockholm uppfattas av omvärlden liksom hur väl Stockholm står sig när det exempelvis gäller innovationsklimat eller att attrahera talanger.

För att få en detaljerad bild av Stockholms företagsklimat ska varje stadsdelsnämnd göra en analys och inhämta kunskap om det lokala företagsklimatet utifrån ramvillkoren i näringslivspolicyn i samband med årlig planering för de kommande åren. Dessa analyser ger insikter om utmaningar och möjligheter på lokal nivå.

Att utvärdera företagsklimatet både utifrån nämndernas analyser, företagsdialoger, adekvata undersökningar och rankningar ger staden både en översiktlig och en detaljerad förståelse för vilka åtgärder som ska prioriteras för att hela Stockholm ska vara attraktivt för företag att verka och växa i. Utvärdering av företagsklimatet sker och redovisas löpande under året och i samband med framtagande av årlig näringslivsrapport presenteras en sammanhållen utvärdering.

Bilaga: Strategi för etableringsfrämjande arbete

Näringslivspolicyn kompletteras med denna etableringsstrategi som beskriver Stockholms position, styrkor och prioriteringar för att främja nya etableringar. Näringslivspolicyn och etableringsstrategin samspelar och bygger ömsesidigt på varandra. Etableringsstrategin fastställer prioriteringar som vägleder i arbetet med företagsetableringar, investeringar och omlokaliseringar. Den är även viktig för en strategisk och effektiv planering av stadens markanvändning kopplad till näringslivsutveckling.

Stockholmsregionen är central för hela Sveriges företagande och tillväxt. Stockholms stad utgör kärnan i en region som genom sin storlek och innovationskraft konkurrerar globalt om internationella investeringar. Stockholms kunskapsintensiva och dynamiska näringsliv samt stora branschbredd ger staden en unik position nationellt och i Norden och förväntningarna på Stockholm som tillväxtmotor är höga.

Samtidigt står Stockholm inför en ökad global konkurrens om talanger, kompetens, investeringar och besökare i relation till konkurrerande internationella huvudstäder med liknande förutsättningar. Stockholm behöver därför fortsatt stärka sin position som en ledande europeisk tillväxtregion genom att attrahera företag inom strategiskt viktiga sektorer, såsom tech och life science samt företag som bidrar till den hållbara omställningen.

Att nya företag startas eller etablerar sig i Stockholm och att befintliga företag verkar och växer stärker konkurrenskraften och bidrar till ökad tillväxt och hållbar utveckling, fler arbetstillfällen och trygga levande stadsdelar.

Genom ökade skatteintäkter från företag och människor i arbete kan staden finansiera välfärden och de investeringar som krävs för en stad som fortsätter att utvecklas. Att främja och attrahera etableringar är därför ett viktigt åtagande för staden.

Näringslivspolicyns sju ramvillkor pekar på vad som viktigt för att Stockholm ska fortsätta att vara ett attraktivt alternativ för företag att etablera sig och växa och utvecklas.

Målet för stadens etableringsarbete

Det övergripande målet för stadens etableringsfrämjande arbete är att Stockholms stad ska vara den attraktivaste staden i Europa för företagsetableringar. Hela Stockholm ska attrahera fler företagsetableringar, investeringar och växande företag samt behålla befintliga företag. Företag som önskar investera, expandera, etablera eller omlokalisera sig i Stockholm ska uppleva att staden har en tillmötesgående och problemlösande inställning till företagens etablering och utveckling. Nya företagsetableringar är viktiga för ökad tillväxt. Det leder i sin tur till fler anställningsmöjligheter och ökade intäkter för den offentliga välfärden, hållbar utveckling och trygga levande stadsdelar.

Stockholms position – en övergripande bild

Stadens roll på den globala arenan har stärkts över tid, vilket avspeglas i höga placeringar i internationella index, vilket i sin tur visar på en stark och förbättrad konkurrenskraft. Stockholm utmärker sig särskilt inom hållbar stadsutveckling och står stark i jämförelse med såväl nordiska huvudstäder som Oslo, Köpenhamn och Helsingfors som globala metropoler som Seoul och Sydney. Stadens profil inom innovation och entreprenörskap är tydlig, med ledande positioner inom tech, biotech, life science, fintech samt kulturella och kreativa branscher.

Universitet som Kungliga Tekniska högskolan, Karolinska Institutet och Stockholms universitet spelar en central roll i att tillhandahålla kvalificerad arbetskraft och bedriva världsledande forskning. Dessa lärosäten samt Stockholm stora samlade utbud av högskolor med särskilda inriktningar inom en bredd av områden, exempelvis Handelshögskolan, bidrar väsentligt till stadens attraktionskraft.

För att ytterligare stärka sin roll som ledande global stad krävs fortsatt utveckling av dessa styrkor, parallellt med en strategisk hantering av utmaningar – särskilt vad gäller synlighet, berättelsen om staden och konkurrenskraft i en internationell jämförelse med andra huvudstäder.

Stockholms styrkor – en övergripande bild

Stadens attraktionskraft vilar på en kombination av innovation, hållbarhet, kreativitet och ett gynnsamt näringslivsklimat där hög livskvalitet, växande befolkning och värderingar som jämställdhet, frihet, öppenhet och social hållbarhet gör Stockholm till en attraktiv plats för både invånare och företag. Stockholm har länge haft en stark befolkningstillväxt, vilket indikerar en attraktiv region för människor att bo och arbeta i och är navet i en större region som skapar ekonomisk styrka och stor branschbredd i näringslivet.

Branschbredd

Näringslivet i Stockholm är diversifierat och består av en mångfald av branscher där drygt 80 procent av Sveriges samtliga näringsgrenar finns representerade. En stor branschbredd är viktigt för en storstads arbetsmarknad eftersom den erbjuder arbetstillfällen för olika kompetenser.

En större mångfald av näringsgrenar bidrar till innovation då kunskap och lösningar kan spridas mellan företag i olika branscher. Branschbredden ger staden en stabil grund att stå på och gör Stockholm mindre känslig för olika branschers upp- och nedgångar.

Styrkeområden

Stockholm har ett antal starka kluster och branscher som står för en stor del av ekonomin och sysselsättningen i staden.

Stockholms stads styrkeområden finns inom tech, life science, finans, företagstjänster, miljöteknik, fastighetssektorn och byggsektorn, besöksnäring, handel och kulturella och kreativa branscher. Dessa utgör viktiga delar av sysselsättningen och ekonomin i staden, vilket ger potential att driva en hållbar och långsiktig tillväxt.

Utmaningar och utvecklingsbehov

Trots framgångarna finns utmaningar då Stockholm möter ökande konkurrens från andra städer. Den innovativa bilden av Stockholm återspeglas inte alltid i omvärldens uppfattning om stadens företagsklimat. Negativa effekter av stadens framgångsrika utveckling som exempelvis höga levnadskostnader påverkar upplevelsen av livskvalitet och stadens attraktionskraft för talanger.

Den nordiska regionen utvecklas snabbt och städer som Oslo, Helsingfors och Köpenhamn har alla gjort framsteg när det gäller att förbättra sin livskvalitet och konkurrenskraft. Stockholm måste därför fortsätta att utveckla sin profil och sitt erbjudande för att behålla sin position som en av världens mest attraktiva och konkurrenskraftiga städer. För att bibehålla Stockholms position i den globala konkurrensen om investeringar, företagsetableringar och arbetskraft behövs samverkan som bidrar till innovationer. Det behöver ske både i stadens egen verksamhet och i samarbete med andra aktörer i regionen. En avgörande del i arbetet är att samarbeta med såväl kommuner och regioner som akademi och näringsliv.

Den gröna omställningen erbjuder både möjligheter och utmaningar, där tillgången till grön energi är avgörande för regionens framgång. Utmaningar som ojämn fördelning av arbetsplatser, samhällsfunktioner, stadsqualiteter och livskvaliteter visar sig genom stora variationer mellan stadsdelsområden avseende möjligheterna till arbete, försörjning och företagande.

Stadens översiktsplan, näringslivspolicy och analysarbete är centrala strategiska verktyg i etableringsarbetet. Genom att adressera strukturella utmaningar och bygga vidare på sina styrkeområden kan Stockholm fortsätta att vara en av världens mest attraktiva och konkurrenskraftiga storstäder.

Analys och kartläggning

Ett etableringsfrämjande arbete för långsiktig hållbar tillväxt kräver ett strukturerat kartläggnings- och analysarbete med kontinuerliga uppdateringar för att identifiera stadens och specifika stadsdelars styrkeområden, behov och utmaningar. Kartläggnings- och analysarbetet ska systematiseras och kopplas samman med stadsdelarnas lägesbilder och områdesanalyser för att synliggöra det lokala behovet av stöd i arbetet med att förbättra företagsklimatet och etableringsarbetet med hänsyn till omvärldsförändringar. Analyserna ska utgöra underlag för prioriteringar och beslut i det etableringsfrämjande arbetet.

Kartläggningarna ska kompletteras med branschaktuella rapporter och omvärldsinformation av värde för att ha aktuell kunskap om vilka branscher som växer och deras behov samt vilka globala trender som påverkar staden. Staden behöver också ha god kännedom och bevakning av företags omlokaliseringar och verksamhetsförflyttningar nationellt och regionalt.

Stadens prioriteringar för etableringar

Stockholms attraktionskraft vilar på ett diversifierat, kunskapsintensivt och innovationsdrivet näringsliv med goda förutsättningar för hållbar tillväxt. För att stärka stadens position i en globalt konkurrensutsatt kontext pekar strategin på prioriteringar i etableringsarbetet. Dessa prioriteringar har påverkan på stadens tillväxt och utveckling.

Tech och life science är exempel på områden där Stockholm har särskilt starka förutsättningar för framtida tillväxt, med etablerade ekosystem, internationell konkurrenskraft och stark koppling till forskning och högre utbildning. Dessa ges särskilt fokus inom etableringsarbetet.

Samtidigt är ett brett och livskraftigt näringsliv avgörande för stadens långsiktiga utveckling. Etableringar av små och medelstora företag inom olika branscher spelar en viktig roll för sysselsättning, lokal utveckling och stadens attraktivitet, dessa etableringar bidrar till helheten och diversifieringen av Stockholms näringsliv.

Etableringsarbetet behöver därför bygga på både spets och bredd med strategiskt fokus där staden har särskilt goda tillväxtförutsättningar.

Tre inriktningar för etableringsfrämjande arbete har identifierats för att möta stadens möjligheter och utmaningar. Etableringar ska prioriteras som:

- främjar hållbar tillväxt, innovation, konkurrenskraft och arbetstillfällen
- främjar hållbar stadsutveckling, grön omställning och cirkularitet
- främjar en trygg, sammanhållen och attraktiv stad

Stockholms mångfald av näringsgrenar och branschbredden ska värnas samtidigt som det proaktiva och aktiva attraktions- och etableringsarbetet särskilt ska prioritera startups och företag inom:

- tech
- life science
- grön omställning
- besöksnäring

Samtidigt ska Stockholms branschbredd värnas och särskilt utpekade verksamhetsområdens betydelse för logistik, servicefunktioner och strategisk försörjningsförmåga beaktas.

Prioriteringarna fungerar som vägledning vid företagsetableringar, investeringar och omlokaliseringar av befintliga verksamheter. De är också centrala för en strategisk och långsiktigt effektiv planering av stadens markanvändning för näringslivets utveckling.

Centrala styrdokument som översiktsplanen och näringslivspolicyn ger inriktning för hur staden ska arbeta för att skapa goda förutsättningar för etableringar. Etableringsarbetet kopplar också till andra styrdokument såsom miljöprogram, trygghetsprogram och regionala utvecklingsplaner.

Etableringar som främjar hållbar tillväxt, innovation, konkurrenskraft och arbetstillfällen

Företag inom tech, finans, life science och digital infrastruktur är centrala för att driva innovation och skapa sysselsättning samt stärka stadens ledande position. Dessa branscher matchar Stockholms styrkeområden och drar nytta av stadens starka startup-ekosystem och högkvalitativa utbildningsmiljöer och gör att Stockholm kan bygga vidare på sin redan starka position. Den globala efterfrågan på innovativa lösningar inom hälsa och medicin gör detta till en strategisk tillväxtmöjlighet.

Stockholm ska stärka sin roll som ett globalt centrum för innovation och miljöteknik för att attrahera företag med hög innovationsförmåga och hållbara idéer. Genom att fokusera på tillväxtkluster i strategiska områden eller i anslutning till dem som Kista Science City och Hagastaden, kan staden skapa förutsättningar för utvecklingen av framtidens innovationer. Dessa kluster är motorer för att driva ekonomisk hållbar tillväxt och förstärka stadens globala konkurrenskraft.

Arbetet med insatser för att Stockholm ska vara en ledande klimat-miljömässigt- och socialt hållbar evenemangs- och upplevelsestad ska fortsätta och staden ska attrahera internationella och nationella evenemang och möten till Stockholm.

Etableringar som främjar hållbar stadsutveckling, grön omställningen och cirkularitet

Miljöprogrammet och tillhörande handlingsplaner utgör en viktig grund för att attrahera företag och investerare som delar stadens ambitioner om hållbar utveckling. För att ytterligare stärka detta arbete ska staden aktivt bidra med näringslivsperspektiv i klimatarbetet och stödja framväxten av gröna företag, hållbara innovationer och kompetens inom klimatomställningen. Företag inom hållbar stadsutveckling, inklusive förnybar energi, cirkulär ekonomi och gröna byggnadsteknologier, stärker Stockholms position som en global föregångare inom hållbarhet. Genom detta arbete bidrar staden till att stimulera fler aktörer att ställa om samtidigt som arbetet bidrar till att stärka Stockholms position.

Etableringar som främjar en trygg, sammanhållen och attraktiv stad

Fler företag, fler arbetstillfällen och fler invånare är nyckelfaktorer för att skapa ett tryggare, mer attraktivt och sammanhållet Stockholm. Stadens arbete med att främja företagsetableringar bidrar till att utveckla levande platser med tillgång till kommersiell service, vilket stärker både den sociala och ekonomiska hållbarheten.

Stockholm växer snabbt och staden behöver fler arbetsplatser, särskilt i Söderort, där befolkningen ökar medan arbetsplatserna är färre. En hållbar tillväxt fokuserar på att skapa balans mellan arbetsplatser och bostäder i hela staden, vilket bidrar till ett mer inkluderande samhälle.

I linje med översiktsplanen ska staden främja näringslivets utveckling i strategiska områden som Järva och Söderort. Exploateringsprojekt ska prioritera ytterstaden för att öka antalet arbetsplatser och skapa funktionsblandade stadsmiljöer där kontor och verksamheter integreras med bostäder.

Genom att förbättra offentliga miljöer och samarbeta med fastighetsägare kan staden höja områdets attraktivitet och minska otrygghet. Ett nära samarbete med företag, fastighetsägare och andra aktörer, kombinerat med tydlig kommunikation, är avgörande för att fylla tomma lokaler och undvika att områden utvecklas negativt.

Etableringar som främjar besöksnäringen och de kreativa och kulturella näringarna spelar också en central roll. De skapar fler reseanledningar och stärker stadens attraktionskraft både för invånare och besökare, vilket ytterligare bidrar till en levande och trygg stadsmiljö samt främjar det lokala näringslivet.

Organisation och styrning

Stockholms förvaltningar och bolag tar emot etableringsförfrågningar på många olika sätt när det gäller lediga lokaler, markköp, kontakter med byggaktörer, arrenden, internationella investeringar eller expansion av befintliga företag.

För att skapa effektivitet och ge en god service till företagen är det avgörande att staden har tydliga arbetssätt, samverkan och kommunikation kring etableringar.

För en effektiv och samordnad hantering av etableringsförfrågningar ska nedanstående struktur följas:

- etableringar utan behov av samordning hanteras direkt inom respektive förvaltning och rapporteras till Stockholm Business Regions samordningsforum. Om ytterligare kontakt behövs slussas förfrågan till rätt verksamhet och utsedd kontaktperson.
- etableringar som kräver samordning med flera berörda nämnder hanteras i samordningsforum under ledning av Stockholm Business Region.
- strategiskt komplexa etableringar med stor påverkan som berör flera nämnder och som kräver extra samordningsinsatser lyfts till stadsdirektören för stadsövergripande samordning.

Om staden inte kan tillgodose företagets behov ska snabba, klara och konstruktiva besked ges. En effektiv service och ett gott bemötande ska prägla hela etableringsarbetet.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar i nära samarbete med Stockholms Stadshus AB för styrning, samordning och uppföljning av näringslivsfrågor på en strategisk nivå. Kommunstyrelsen

samordnar, följer upp och stödjer nämnder och bolag i implementeringen av stadens näringslivspolicy och etableringsstrategi. Kommunstyrelsen ansvarar för att i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram kartläggning och behovsanalyser för stadsdelarna.

Stockholm Business Region

Stockholm Business Region arbetar med att marknadsföra och positionera Stockholm internationellt samt arbetar uppsökande i stadens alla stadsdelar för att stärka attraktionskraften i stadens prioriterade områden genom entreprenörsskapsinsatser, strategisk platsattraktion och proaktivt etableringsarbete. Bolagets roll och funktion ger förutsättningar för staden att bedriva ett aktivt och proaktivt näringslivs- och etableringsarbete i nära dialog och samverkan med aktörerna i Stockholm.

Stockholm Business Region är stadens primära ingång för etableringar och utgör stadens primära funktion inom etableringsarbetet som samordnar stadens etableringsforum. Stockholm Business Region tar fram analyser rörande etableringsrelaterade frågor och branschaktuella rapporter och omvärldsinformation för att ha aktuell kunskap om vilka branscher som växer och deras behov samt vilka globala trender som påverkar staden. Stockholm Business Region samverkar med stadsdelsnämnderna i deras lokala näringslivsuppdrag. Stockholm Business Region ansvarar också för samarbetet SBA:s (Stockholm Business Alliance) etablerings- och investeringsarbete och utgör regional Investment Promotion Agency för i dagsläget 55 kommuner i den större Mälardalen.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämndens arbete syftar till att främja långsiktig hållbar utveckling och säkerställa att mark och verksamhetsområden används effektivt för att stärka Stockholms konkurrenskraft. Exploateringsnämnden har en central roll i att samordna och styra stadens utveckling av renodlade verksamhetsområden, där det ingår att främja etablering av kontor och arbetsplatser. Nämnden arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för företagsetableringar genom att utveckla områden som är strategiskt viktiga för Stockholms näringsliv. Nämnden ingår i samordningsforum för etableringar.

Kulturnämnden

Kulturnämnden ska arbeta aktivt för att Stockholm ska ha scener och produktionsplatser inom alla konstområden på geografiskt strategiska platser. När staden växer och befolkningmängden ökar uppstår nya behov som behöver mötas. Nya etableringar av scener och mötesplatser samt kulturlotsningens arbete med att behålla strategiskt viktiga scener ska säkerställa stockholmarnas tillgång till publika möten med en mångfald av konstnärliga uttryck. Nämnden ingår i samordningsforum för etableringar.

Stadsdelsnämnderna

Stadsdelsnämnderna ska utifrån sitt lokala näringslivsarbete och kunskap bidra till att främja etableringar och skapa ett attraktivt företagsklimat som stärker lokalt näringsliv och lockar nya företag. Stadsdelsnämnderna ska samverka med lokala företagarföreningar, stödja

arbetsmarknadsnämndens arbete med att starta eget-träffar och främja etableringar på viktiga platser. Stadsdelsnämnderna ska samverka med Stockholm Business Region i deras lokala näringslivsuppdrag.

Stadsbyggnadsnämnden

Nämnden arbetar för att skapa förutsättningar för företagsetableringar genom att utveckla områden som är strategiskt viktiga för Stockholm. Stadsbyggnadsnämnden arbetar utifrån översiktsplanens inriktning, medverkar i utvecklingen av stadens renodlade verksamhetsområden samt arbetar för en effektiv myndighetsutövning och kortare ledtider för företag som vill etablera sig i Stockholm. Nämnden ingår i samordningsforum för etableringar.

Bostadsbolagen

Bostadsbolagen främjar stadens etableringsarbete genom att äga, förvalta och utveckla nya bestånd som hyrs ut till företagsetableringar.

Genomförande och uppföljning

Utvecklingen av etableringsarbetet enligt etableringsstrategin ska konkretiseras i de berörda nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplaner. Etableringsstrategin utgör ett stöd för nämnders och bolagsstyrelserns arbete. Där det finns behov ska särskilda handlingsplaner tas fram.

Arbetet med etableringsstrategin följs kontinuerligt upp inom stadens etablerade strukturer, genom tertialrapporter och verksamhetsberättelser. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att identifiera vilka undersökningar och mätningar som krävs för att utvärdera och följa upp insatser och resultat effektivt.

Stockholms stads etableringsstrategi utgår från Stockholms stads vision, näringslivspolicy, översiktsplan samt andra styrande dokument på stadsövergripande nivå. Stockholms stads nämnder och bolagsstyrelser har gemensamt ansvar för att strategin genomförs, men samordningen utgår ifrån Stockholm Business Region och kommunstyrelsen. Uppföljning av etableringsstrategin sker genom mätning av antalet etableringar, investeringar och omlokaliseringar i staden, resultatuppföljning av handlingsplaner och prioriterade insatser.